

2 iunie 1910

Când umbra crucii ferestrei apărea pe perdele știam că e între șapte și opt și atunci intram iarăși în timp, auzind ceasul. Era ceasul bunicului și când tata mi l-a dăruit, mi-a spus: Quentin, îți dăruiesc mausoleul tuturor speranțelor și dorințelor; e mai degrabă chinuitor de probabil că ai să-l folosești ca să obții o reducto absurdum a tuturor experiențelor omenești, care n-or să se potrivească cu nevoile tale personale mai bine decât cu ale lui sau ale tatălui său. Ți-l dăruiesc nu ca să-ți amintească de timp, ci ca să-l poți uita când și când, câte o clipă, și să nu-ți cheltuiești forțele încercând să-l înfrângi. Pentru că nici o bătălie nu e câștigată vreodată, mi-a spus. Nici măcar nu mai există bătălii. Câmpul de luptă nu face altceva decât să-i dezvăluie omului propria lui nebunie și deznădejde, și victoria este o iluzie a filozofilor și a nebunilor.

Era sprijinit de cutia cu gulere și eu stăteam lungit în pat ascultându-l. Auzindu-l

adică, fiindcă nu cred că cineva ascultă în mod conștient ceasul de la mână sau de pe masă. Nici n-ai nevoie. Poți să-i uiți ticăitul multă vreme și pe urmă, într-o secundă de tic-tac, poate să-ți nască în minte suita neîntreruptă, lungă și descrescătoare a timpului pe care nu l-ai auzit. Cum spunea tata că în razele lungi și singuratice de lumină ai putea parcă să-l vezi mergând pe Isus. Și pe bunul Sfânt Francisc, care vorbea despre Surioara Moartea și care nici n-a avut soră.

Prin perete am auzit arcurile patului lui Shreve și apoi papucii lui târșându-se pe dușumea. M-am sculat din pat și m-am dus până la masa de toaletă și mi-am alunecat mâna pe tăblia ei până când am găsit ceasul și l-am întors cu fața în jos și m-am dus înapoi în pat. Însă umbra crucii ferestrei era mai departe acolo și acuma învățasem s-o calculez aproape minut cu minut, așa că ar fi trebuit să mă întorc cu spatele la ea, simțind cum îmi zvâcnesc ochii pe care îi aveau animalele în ceafă când ceafa era deasupra. Ce ajungi să regreti sunt întotdeauna obișnuințele de lenevie. Tata a spus asta. Că de fapt Cristos nici n-a fost răstignit; a fost pur și simplu ros de ticăitul minuțios al unor roțițe. Care nici n-a avut soră.

Așa că atunci când am știut că n-am să mai văd umbra, am început să mă întreb cât o fi

ceasul. Tata spunea că speculația asta constantă cu privire la poziția acelor mecanice pe un cadran arbitrar este un simptom al unei funcții mentale. Excrement, spunea tata, ca și sudoarea. Și eu spunând Chiar că mă întreb. Dă-i înainte și-ntreabă-te.

Dacă ar fi fost cer înnourat m-aș fi putut uita pe fereastră, gândindu-mă la ce spunea el despre obișnuințele de lenevie. Gândindu-mă c-ar fi plăcut pentru ei la New London dacă ar ține vremea așa. Și de ce n-ar ține? Luna mireseilor, vocea care a suflat. *Ea a ieșit fugind din oglindă, din miremele dense. Trandafiri. Trandafiri. Domnul și Doamna Jason Richmond Compson anunță căsătoria fii.* Trandafiri. Nu feciorelnici ca lemnul-câinelui. Am spus că am săvârșit incestul, tată, am spus. Trandafiri. Cu viclenie și seninătate. Dacă frecvențezi cursurile la Harvard un an, dar nu vezi regatele, ar trebui să ți se dea banii înapoi. Mai bine dă-i-i lui Jason. Dă-i lui Jason un an la Harvard.

Shreve se oprise în ușă, punându-și gulerul, și ochelarii îi sclipeau trandafirii ca și cum i-ar fi spălat când se spălase pe față. „Chiulești în dimineața asta?”

„E chiar așa de târziu?”

S-a uitat la ceas. „Sună în două minute.”

„Nu mi-am dat seama că-i atât de târziu.” Își privea încă ceasul și gura începuse să-i formeze

cuvintele. „Are să trebuiască să mă grăbesc. Nu pot să-mi mai permit să mai lipsesc. Decanul mi-a spus săptămâna trecută...” Și-a pus ceasul la loc în buzunar. Atunci am tăcut.

„Pune-ți pantalonii și dă-i drumul“, mi-a spus. A plecat.

M-am sculat și m-am învârtit prin cameră, ascultându-l prin perete. A intrat în salonaș, mergând spre ușă.

„Nu ești gata?“

„Nu încă. Fugi tu. Te ajung.“

A ieșit. Ușa s-a închis. Pașii i s-au îndepărtat pe coridor. Apoi am auzit iarăși ceasul. Am terminat cu învârtitul prin cameră și m-am dus la fereastră și am tras perdelele la o parte și i-am privit cum aleargă spre capelă, aceiași, luptându-se cu aceleași mâneci largi greoaie, cu aceleași cărți și gulere fluturând în vânt ca rămășițele dintr-un naufragiu, și Spode. Spunea că Shreve e bărbatul meu. Lăsați-l în pace, a spus Shreve, dacă e destul de deștept să nu umble după niște putori murdare, cui ce-i pasă. În Sud ți-e rușine că ești virgin. Băieți. Bărbați. Mint cu toții. Fiindcă pentru femei are mai puțină importanță, mi-a spus tata. Spunea că bărbații au inventat virginitatea, nu femeile. Tata spunea că ea e ca și moartea: doar o stare în care-i lași pe alții, și eu am spus: Dar să crezi că nu contează, și el

a spus: Asta-i partea tristă cu toate lucrurile, nu numai cu virginitatea, și eu am spus: Dar de ce nu s-a putut să fi fost eu și nu ea care să nu mai fie virgină, și el a spus: Și din cauza asta-i totul tristețe; pentru nimic nu face să te zbați să-l schimbi, și Shreve a spus: Dacă-i destul de deștept să nu umble după niște putori murdare, și eu am spus: Tu ai avut o soră? Ai avut? Ai avut?

Spoade era în mijlocul lor ca o broască țestoasă într-o stradă plină de frunze moarte fugărindu-se una pe alta, cu gulerul ridicat înconjurându-i urechile, înaintând cu pasul lui obișnuit, fără grabă. Era de undeva din Carolina de Sud, în ultimul an la facultate. Fala clubului din care făcea parte era că el nu alerga niciodată spre capelă la slujba de dimineață și că nu ajunsese niciodată la timp acolo și că nu lipsise niciodată în patru ani și că nu ajunsese niciodată la capelă sau la prima oră de curs cu cămașa pe el sau cu ciorapii în picioare. Pe la ora zece venea la Thompson să bea două cești de cafea, se așeza și-și scotea ciorapii din buzunar și-și scotea pantofii și-și puneă ciorapii până i se răcea cafeaua. Pe la douăsprezece puteai să-l vezi cu cămașă și guler, ca oricare altul. Ceilalți îl depășeau alergând spre capelă, însă el nu-și schimba deloc pasul. După un timp curtea era pustie.

O vrabie a zburat pieziș prin soare până pe pervazul ferestrei și s-a oprit acolo cu capul pe o parte, privind-mă. Ochiul ei era rotund și strălucitor. Întâi mă privea cu un ochi, pe urmă zvrurr! și se uita la mine cu celălalt și gușa îi zvâcnea mai repede decât pulsul unui om. A început să bată ceasul. Vrabia nu și-a mai schimbat ochii și m-a privit lung cu unul singur până a terminat ceasul de bătut, ca și cum ar fi ascultat și ea. Pe urmă a zburat de pe pervaz și s-a dus.

A trecut un timp până a încetat să vibreze ultima bătaie. A rămas în aer, mai mult simțită decât auzită, multă vreme. Ca și cum toate clopotele care ar fi bătut vreodată ar mai fi răsunat încă în razele luminoase prelungi muribunde, Isus și Sfântul Francisc vorbind despre soră-sa. Pentru că dacă ar fi fost doar iadul, dacă asta ar fi fost totul. Să se termine. Dacă lucrurile ar putea să se termine de la sine. Ni-meni altcineva acolo decât ea și cu mine. Dacă am fi putut face ceva atât de înspăimântător încât să fi fugit din iad cu toții în afară de noi. *Am săvârșit incestul am spus tată eu am fost n-a fost Dalton Ames. Și când mi-a pus Dalton Ames. Dalton Ames. Dalton Ames. Când mi-a pus pistolul în mână eu n-am. Din cauza asta n-am. El ar fi acolo și ea ar fi și eu. Dalton Ames. Dalton Ames. Dalton Ames. Dacă*

am fi putut face ceva atât de groaznic și tata a spus Și asta-i trist, oamenii nu pot să facă nimic atât de înspăimântător nu pot să facă chiar nimic foarte înspăimântător nici nu-și mai aduc aminte mâine de ceea ce li s-a părut înspăimântător astăzi și eu am spus: Poți să te eschivezi de la orice, și el a spus: Ha crezi tu că poți. Și am să privesc în jos și-mi voi vedea oasele murmurătoare și apa adâncă asemenea vântului, ca un acoperiș de vânt, și după multă vreme nici nu mai poți distinge oasele în nisipul singuratic, virgin. Până când vine Ziua și El spune Treziți-vă și doar fierul de călcat va ieși plutind. Nu când îți dai seama că nimic nu te poate ajuta – religia, mândria, nimic – când îți dai seama că n-ai nevoie de nici un ajutor. Dalton Ames. Dalton Ames. Dalton Ames. Dac-aș fi putut fi maică-sa culcată cu trupul desfăcut ridicat și răsând, ținându-l pe taică-su cu mâna mea oprindu-l văzându-l pândindu-l cum moare înainte de-a fi ajuns să trăiască. *O clipă ea a fost în picioare în prag*

M-am dus la masa de toaletă și am luat în mână ceasul, ținându-l încă cu fața în jos. Am izbit geamul de colțul mesei și am strâns cioburile de sticlă în palmă și le-am pus în scrumieră și am smuls limbile și le-am pus în scrumieră. Ceasul bătea mai departe. L-am întors cu fața în jos, cadranul orb și rotițele

ticăind, ticăind înăuntru, n-aveau altceva ce să facă. Isus umblând prin Galileea și Washington care nu mințea niciodată. Tata i-a adus din târgul de la Saint Louis lui Jason un breloc: un binoclu de teatru în miniatură în care te uitai cu un ochi și vedeai un zgârie-nori, o roată cu spițele ca o pânză de păianjen. Cascada Niagara într-un vârful de ac. Pe cadran era o pată roșie. Când am văzut-o a început să-mi zvâcnească degetul. Am lăsat ceasul pe masă și m-am dus în camera lui Shreve și am luat tinctură de iod și mi-am dat pe deget. Am dat jos restul de geam de pe lângă ramă cu prosopul.

Am scos două rânduri de rufărie de corp, ciorapi, cămăși, gulere și cravate și mi-am împachetat cufărul. Am pus înăuntru totul în afară de costumul cel nou și unul vechi și două perechi de pantofi și două pălării și cărțile. Am dus cărțile în salonaș și le-am pus teanc pe masă, cele pe care le adusesem de acasă și cele *Tata spunea că pe vremuri pe un gentleman îl cunoșteai după cărțile lui; astăzi îl cunoști după cărțile pe care nu le-a dat înapoi* și am încuiat cufărul și am scris adresa. A sunat sfertul. M-am oprit și am ascultat până s-au stins bătăile.

Am făcut baie și m-am bărbierit. În apă degetul a început să-mi zvâcnească, așa că i-am mai dat o dată cu tinctură de iod. Mi-am pus

costumul cel nou și mi-am luat ceasul și mi-am împachetat costumul celălalt și rufăria și aparatul de ras și periile în valiză și am înfășurat cheia de la cufăr într-o bucată de hârtie și am pus-o într-un plic și am scris pe el numele tatii și am scris cele două scrisori și le-am lipit.

Umbra mai era încă pe peron. M-am oprit în prag și am privit cum alunecă umbra. Aproape puteai s-o vezi cum se mișcă, târându-se spre ușă, împingând umbra tot mai înapoi spre portal. *Doar că ea începuse să fugă când am auzit eu. În oglindă ea alerga înainte ca eu să-mi fi dat seama ce este. Atât de repede, cu trena aruncată pe braț alerga afară din oglindă ca un nor, cu voalul zvâcnindu-i în sclipiri lungi cu tocurile pantofilor strălucitoare și repezi strângându-și rochia la umăr cu cealaltă mână, alergând afară din oglindă miresmele de trandafiri, trandafiri, glasul care sufla deasupra Edenului. Pe urmă a trecut prin verandă nu i-am auzit tocurile pe urmă prin clarul de lună ca un nor, umbra plutitoare a voalului alunecându-i prin iarbă, alergând spre urlete. A ieșit alergând din rochie, strângându-și încă în mână voalul de mireasă, alergând înspre urlete acolo unde T. P. în rouă Hopa Rachiul Benjy care urla sub ladă. Tata avea o cuirasă de argint deschisă ca un V pe pieptul său care alerga.*